

Följande nio punkter ger besked om vad som gäller vid användning av bilder.

1. När du beställer en bild genom ett uppdrag eller från ett arkiv köper du bara rätten att använda den i ett bestämt sammanhang. All övrig användningsrätt – upphovsrätt – är alltid upphovsmannens.
2. Äganderätten till det levererade originalet är alltid upphovsmannens. För att du ska få behålla det analoga eller digitala originalet krävs en överenskommelse med upphovsmannen. Originalet får lagras digitalt i en tryckprocess, men måste avlägsnas och returneras till upphovsmannen efter produktionen.
3. En bild får bara användas på det sätt som du har kommit överens och avtalat med upphovsmannen om. Det gäller exempelvis en viss typ av trycksak med angiven upplagestorlek och spridning eller publicering av en hemsida på Internet under en viss tid. Skulle något ändras efter överenskommelsen måste upphovsmannen först godkänna ändringen.
4. Om en bild ska återanvändas måste du först kontakta upphovsmannen. Tänk på att upphovsmannen kan ha rätt till ny ersättning vid återanvändning.
5. Inga ändringar får göras i bilden utan upphovsmannens tillstånd. Det gäller beskrningar, retuscher, digital manipulering eller andra ändringar. För redaktionell publicering finns ibland en praxis där beskrning av bilden kan tillåtas. Förutsättningen är då att bildens innehåll inte förvanskas och att upphovsmannen känner till beskrningen i förväg.
6. Upphovsmannens namn ska anges när bilden används. Skyldigheten att ange upphovsmannen följer av upphovsrättslagen och ligger i upphovsmannens ideella upphovsrätt till bilden.
7. Om upphovsmannen har försett sitt digitala original med uppgifter som identifierar och upplyser om villkoren för användningen av bilden, får inte dessa plockas bort utan upphovsmannens tillstånd, när du använder bilden. Detsamma gäller om originalet innehåller kopieringsskydd eller annan teknisk skyddsåtgärd.
8. Upphovsmannens ensamrätt att bestämma över sin bild gäller fram tills 70 år har passerat efter dennes dödsår. Efter upphovsmannens död är det den som får upphovsrätten till bilden genom arv, testamente eller gåva som också har ensamrätten att bestämma över den. En fotografisk bild som inte betraktas som fotografiskt verk är istället skyddad i 50 år efter framställningsåret.
9. Om upphovsmannen har skapat en bild där människor finns avbildade kan det behövas godkännande från dessa för att bilden ska få användas i reklam eller i digital form. Förutsättningen är att personen/personerna på bilden är identifierbara och framträdande på bilden. Ett godkännande från en avbildad person måste vara uttryckligt. Det innebär att personen måste ha lämnat godkännandet aktivt och helst skriftligt. Glöm inte bort att det är du som bär ansvaret för att ett godkännande finns när bilden används. Försäkra dig därför om att ett godkännande från avbildad person finns vid uppdrag och om fotografen inhämtat sådant godkännande för arkivbilder.